

Allah'ın azabından Allah'a sığınma duâsı: Cevşenü'l Kebir

“Cevşen ne demektir? Cevşen'in kaynağı var mıdır? Üstad nasıl ve ne zaman Cevşen okumuştur? Cevşen Risâlelerde geçiyor mu?”

Cevşenü'l-Kebîr “Amelî hüküm” ihtiva eden bir metin değil; feyizli bir münâcâttır. Lügatte “büyük zırh” demektir. Mânevî koruma gücünün büyüklüğüne ve feyzinin derinliğine işâreten “Cevşenü'l-Kebîr” ismi verilmiştir. Vahye dayanan eşsiz bir tefekkür ve zikir kaynağıdır. Allah'ın bin bir ism-i şerifiyle Allah'ın azabından, Cehennemden, ateşten, gazap ve kahr-ı İlâhiden, âfetlerden, musîbetlerden Allah'a (cc) sığınma mânâsını ifâde eden tevhid cümlelerinden müteşekkildir.

Cebrâil Aleyhisselâm tarafından Peygamber Efendimiz'e (asm) vahy-i zımnî tarzında tâlim ve tebliğ edilen ve “zırhı çıkar, onun yerine bu Cevşen'i oku!” buyurulan (1) bu kuvvetli münâcâtı Hazret-i Ali (ra), bizzat Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselâmın mübârek dilinden yazmış ve rivâyet etmiştir. Böylece Peygamber Efendimiz (asm) vahiyle aldığı bu mânevî zırhı, ümmetine hediye bırakmıştır.

Hadis kitaplarının her birinin, bütün sahih hadislerin ve sıhhatli rivayetlerin hepsine yer vermesi teknik olarak mümkün değildir. Zaten hiçbir Muhaddisin, kitabında her sahih hadise yer verdiği şeklinde bir iddiası da yoktur. Böyle bir iddiâ gerçekçi de olmaz. Peygamber Efendimiz'in (asm) dâr-ı bekâya irtihalinden sonra ümmet haklı olarak topyekûn hadis toplama seferberliğine girişmiş, genelde “amelî hüküm” ihtiva eden ve kaybolmak tehlikesi arz eden hadislerin rivayetine ehemmiyet verilmiş ve kitaplarda toplanmış; Cevşen gibi, Peygamber Efendimiz'in (asm) mağarada Hazret-i Ebu Bekir'e (ra) talim buyurduğu hafi zikir gibi ya da buna benzer muhtelif duâ, zikir ve münâcâtlar ise zaten büyük kutupların ve güvenilir evliyanın uhdesinde mevsuk bir şekilde bulunmakta ve tâlim edilmekte olduğundan, ayrıca rivayet edilmesine ve meşhur kitaplara alınmasına ihtiyaç duyulmamıştır. Hazret-i Ali'ye (ra) hususî bir emanet olarak bırakılan Cevşen, o esnada, evlâd-ı Resûl'ün (asm), yani ehl-i beytin elinde bulunuyordu ve mütevâtir hükmündeydi.

Bununla beraber Cevşen'de geçen duâlar, hadis kitaplarında elbette vardır. Et-Terğib ve't-Terhi'b'de, Kenzü'l-Ummâl'da, Mecmu'atu'd-Daavat'da ve Mecmu'atü'l-Ahzâb'ta bu rivayetlerin bir kısmı veya tamamı yer almaktadır. Kenzü'l-Ummâl'da İbn-i Abbas (ra) ve Ubey İbn-i Ka'b (ra) rivâyetleri ile Peygamber Efendimiz'in (asm):

“Cebrail geldi ve bana dedi ki: Ya Muhammed! Sana birkaç kelime getirdim. Bunları senden önce hiçbir Nebiye getirmedim” sözüyle birlikte Cevşen’deki münâcâtın bir kısmı zikredilmiştir. (2)

Ayrıca yine Kenzü’l-Ummâl’da Enes Bin Mâlik (ra) rivayetiyle Cevşen’in bir kısmı daha rivayet edilmiştir. Ahmed Ziyâeddin Gümüşhânevî Hazretlerinin Mecnû’atü’l-Ahzab adlı duâ kitabında ise Hazret-i Zeyne’l-Abidin’den (ra) Hazret-i Ali’ye (ra) dayanan sağlam bir senetle Cevşenü’l-Kebir’in tamamı rivayet edilmiştir. (3)

Üstadımız Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri gayet kesin ve net ifadelerle Cevşenü’l-Kebîr’in Resûl-i Ekrem Efendimiz’in (asm) kudsî bir münâcâtı olduğunu (4) ve Kur’ân’dan sonra eşsiz ve misilsiz bir eser olduğunu (5) bildirmiş ve Kur’ân’ın bir çeşit özü ve hûlasası bulunduğunu (6) beyan etmiştir. Üstad Hazretleri Cevşen’i kendisine mühim bir vird kabul etmiş ve her gün okuyarak ondan feyiz, nur ve bereket almıştır. Cevşen’in sıhhati konusunda en son ve en sahih şahidimiz Bediüzzaman Hazretleridir. Bediüzzaman gibi bir allâmeye feyiz veren bir münâcât-ı Resul (asm), kanaat ettiğimiz takdirde her halde bize de kifayet eder.

Binâenaleyh, Cevşenü’l-Kebîr’in sıhhati konusunda münakaşaya girmek gayet lüzumsuzdur, hatta zararlıdır.

Uhuvvet bağıını veya îmânın halâvetini rencide edecek tartışmalardan uzak durmak daha isabetli olur. Nihayet Cevşenü’l-Kebir’i okuyan feyizdâr olur, okumayan feyzinden mahrum kalır ve kendisi bilir.

Dipnot:

(1) Şuâlar, s. 541;

(2) Kenzü’l-Ummâl, 2/691;

(3) Mecmu’atü’l-Ahzab, 1/231;

(4) Lem’alar, s. 363; Şuâlar, s. 96;

(5) Şuâlar, s.119, Sözler, s. 302;

(6) Sözler, s. 419